

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2016-04-29

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [72-3615](#), i. k. 113301MISAK00D1-493

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL TINKAMŲ PROJEKTŲ IŠLAIDŲ KATEGORIJŲ PAGAL KLIMATO KAITOS
SPECIALIOSIOS PROGRAMOS FINANSAVIMO KRYPTIS PATVIRTINIMO**

2013 m. liepos 3 d. Nr. D1-493
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ (Žin., 2009, Nr. [135-5884](#)) 1.2 punktu ir Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [42-2040](#); 2012, Nr. 131-6254; 2013, Nr. [70-3560](#)), 41 punktu:

1. T v i r t i n u Tinkamas projektų išlaidų kategorijas pagal Klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptis (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad projektams pagal Klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptį „Valstybės parama daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkams, įgyvendinantiems daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektus pagal Vyriausybės patvirtintą Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą ar ją atitinkančias savivaldybių tarybų patvirtintas programas papildomai kompensuojant Vyriausybės nustatyto dydžio dalį investicijų, tenkančių Vyriausybės nustatytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, jeigu skaičiuojamos šiluminės energijos sąnaudos įgyvendinus projektą sumažinamos ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo“, tinkamos išlaidos yra išvardintos Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 (Žin., 2004, Nr. [143-5232](#); 2012, Nr. [1-1](#)), priede.

3. N u s t a t a u, kad šio įsakymo nuostatos taikomos paraiškoms, pateiktoms po šio įsakymo įsigaliojimo.

APLINKOS MINISTRAS

VALENTINAS MAZURONIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2013 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. D1-493

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2014 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. D1-379
redakcija)

TINKAMOS PROJEKTŲ IŠLAIDŲ KATEGORIJOS PAGAL KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS FINANSAVIMO KRYPTIS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tinkamos projektų išlaidų kategorijos pagal Klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptis nustato bendrus reikalavimus Klimato kaitos specialiosios programos įgyvendinamų projektų tinkamoms finansuoti išlaidoms ir nurodo tinkamų išlaidų kategorijų sąrašą.

2. Bendrieji reikalavimai, taikomi visoms tinkamoms finansuoti projektų išlaidoms:

2.1. išlaidos yra realios ir būtinos projektui įgyvendinti;

2.2. perkama įranga atitinka technines savybes, būtinas projektui įgyvendinti, ir atitinka tokiai įrangai taikomas normas ir standartus. Atsakingai institucijai pareikalavus, privaloma pateikti įrangos kilmės ir atitikties sertifikatus;

2.3. projekto išlaidos yra numatytos paraiškoje ir patirtos nuo einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos. Kompensacinių išmokų atveju, fizinių asmenų įgyvendinamiems projektams tinkamos išlaidos yra laikomos tos išlaidos, kurios yra numatytos Projekto registracijos formoje ir yra patirtos nuo 2012 m. Klimato kaitos specialiosios programos sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos (2012-04-15);

2.4. su įrangos ar technologijų įdiegimo, atnaujinimo (modernizavimo) darbais susijusios išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis visose kategorijose, kai raštu sudaryta rangos sutartis dėl šių darbų atlikimo;

2.5. projekto pasiekto šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo stebėsenos ir finansų audito išlaidos, įskaitant pastatų energinio sertifikavimo išlaidas, yra tinkamos;

2.6. projekto statybinių atliekų išvežimo ir pridavimo šalinimą atliekančioms įmonėms išlaidos, tuo atveju jei tokios išlaidos nekompensuojamos savivaldybės ar kitos institucijos, yra tinkamos;

2.7. išlaidos patirtos¹ ir apmokėtos po to, kai statinio statyba yra užbaigta teisės aktų nustatyta tvarka² ir įregistruota Nekilnojamojo turto registre, išskyrus 6.4.5 punkte numatytus darbus, yra tinkamos;

2.8. įrangos, jos komponentų ar statybinių medžiagų, reikalingų projektui įgyvendinti, transportavimo išlaidos, yra tinkamos;

2.9. statybos mechanizmų nuomos išlaidos, tiesiogiai susijusios ir būtinos projektui įgyvendinti, yra tinkamos;

2.10. jei žymėjimas ar viešinimas atlikti tinkamai, žymėjimo ar viešinimo išlaidos priskiriamos prie tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Didžiausia tinkamų finansuoti

¹Sąvoka „Patirtos išlaidos“ reiškia, kad pareiškėjo faktiškai įgyta projekto įranga yra įdiegta, darbai atlikti ir pardavimo faktas nurodytas juridinę galią turinčiame turto įsigijimo dokumente (-se).

²Kaip tą reglamentuoja Lietuvos Respublikos statybos įstatymas ir Statybos techninis reglamentas STR 1.11.01:2010 „Statybos užbaigimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-828 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.11.01:2010 „Statybos užbaigimas“ patvirtinimo“.

žymėjimo ar viešinimo išlaidų suma mažos apimties projektų atveju – iki 29 Eur, vidutinės ir didelės apimties projektų atveju – iki 58 Eur.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-978](#), 2014-12-03, paskelbta TAR 2014-12-04, i. k. 2014-18992

3. Pareiškėjai, ketinantys įgyvendinti projektus pagal finansavimo kryptis, skirtas atsinaujinančių energijos šaltinių (saulės, vėjo, biokuro, geoterminės energijos ar kt.) panaudojimui visuomeninės, gyvenamosios ar komercinės paskirties pastatuose, yra laikomi netinkamais pareiškėjais/paramos gavėjais, jeigu jų projektai yra skatinami taikant Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytas fiksuotų elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifų paramos schemas ir/arba jiems yra taikomi elektros energijos, suvartojamos šilumos siurblių (turinčių į kompresorių patenkančios elektros energijos apskaitą) darbui, lengvatiniai tarifai.

4. Pareiškėjai, ketinantys įgyvendinti projektus pagal finansavimo kryptis, skirtas visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimui (modernizavimui), yra laikomi netinkamais pareiškėjais/paramos gavėjais, jeigu tinkamos finansuoti išlaidos atsinaujinančių išteklių komponento įdiegimui kartu su šildymo sistemos darbais finansuoti viršija 50 proc. visos prašomos subsidijos sumos.

II. TINKAMŲ PROJEKTŲ IŠLAIDŲ KATEGORIJS

5. Finansavimo krypčių, skirtų visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatų atnaujinimui (modernizavimui), tinkamos išlaidos yra:

5.1. šildymo ir karšto vandens sistemų kapitaliniam remontui ar rekonstravimui:

5.1.1. šilumos punkto ar katilinės, įskaitant individualių katilų ir šilumos siurblių, rekonstravimui, keitimui³ efektyvesniais ar naujų įrengimui, išskyrus iškastinį kurą naudojančių šildymo sistemų diegimą;

5.1.2. karšto vandens ruošimo įrenginių rekonstravimui, keitimui efektyvesniais ar naujų įrengimui;

5.1.3. iškastinio kuro šildymo sistemos keitimui į biokuro krosneles ar židinius kartu su karšto oro skirstymo sistema, jei pastate nenaudojama kita šildymo sistema, įrengimui;

5.1.4. kieto kuro katilų atskirų komponentų (degiklių ir kt.) įrengimui, kai katilas nėra keičiamas, pereinant nuo iškastinio kuro šildymo sistemos prie biokuro;

5.1.5. stovų balansinių ventilių įrengimui;

5.1.6. individualios šilumos apskaitos ir termostatinų ventilių įrengimui;

5.1.7. vamzdinių šiluminės izoliacijos pagerinimui arba jų keitimui;

5.1.8. karšto vandens tiekimo ir šildymo sistemos vamzdinių ir įrenginių keitimui ar pertvarkymui;

5.2. langų ir lauko durų keitimui:

5.2.1. langų ir kitų skaidrių atitvarų keitimui ar įrengimui, gerinant šilumines patalpų charakteristikas;

5.2.2. durų ir vartų keitimui ar įrengimui, gerinant šilumines patalpų charakteristikas;

5.2.3. oro užtvarų, kaip jas apibrėžia Statybos techninis reglamentas STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. D1-289, įrengimui;

5.3. stogo šiltinimui, įskaitant naujo šlaitinio stogo įrengimą (išskyrus patalpų pastogėje įrengimą) ir kitoms su stogo keitimu susijusioms išlaidoms;

5.4. sienų ir perdangų, besiribojančių su gruntu ar išore, šiltinimui⁴;

³ Jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo, senąjį iškastinio kuro katilą privalo atjungti nuo šildymo sistemos ir (ar) išmontuoti. Fizinis asmuo senąjį iškastinio kuro katilą gali naudoti tik kaip rezervinį.

⁴ Perdangų, besiribojančių su stogu, šiltinimui gali būti tinkamomis išlaidomis, jeigu nėra apšiltintas ar projektu nešiltinamas stogas.

- 5.5. pertvarų šiltinimui gerinant šilumines patalpų charakteristikas;
- 5.6. grindų šiltinimui virš rūšio ir grindų šiltinimui ant grunto;
- 5.7. cokolio šiltinimui;
- 5.8. šilumogražos (rekuperacijos) įrenginių ir su tuo susijusių sistemų įrengimui bei esamų vėdinimo sistemų pritaikymas šilumogražai.
- 6. Finansavimo kryptių, skirtų atsinaujinančių energijos šaltinių (saulės, vėjo, biokuro, geoterminės energijos ar kt.) panaudojimui visuomeninės, gyvenamosios ar komercinės paskirties pastatuose, tinkamos išlaidos yra:
 - 6.1. saulės kolektorių ar mažo pajėgumo saulės elektrinių įdiegimui, skirtų elektros energijos gamybai savo poreikiams (ne pardavimui), vandens šildymui ar šilumos palaikymui tinkamos išlaidos yra:
 - 6.1.1. saulės plokštelinio ar vakuuminio kolektoriaus įdiegimui;
 - 6.1.2. saulės fotovoltinės elektrinės su arba be akumuliatorių įdiegimui;
 - 6.1.3. šildymo ir karšto vandens tinklų pritaikymui;
 - 6.1.4. kitai konkrečiam saulės kolektoriaus/elektrinės projekto diegimui reikalingai įrangai įdiegti;
 - 6.2. vėjo energijos šaltinių įdiegimui savo poreikiams (ne pardavimui) tinkamos išlaidos:
 - 6.2.1. vertikalios ašies nedidelių pajėgumų vėjo jėgainės su (arba) be akumuliatoriaus įdiegimui;
 - 6.2.2. horizontalios ašies nedidelių pajėgumų vėjo jėgainės su (arba) be akumuliatoriaus įdiegimui;
 - 6.2.3. elektros energijos tinklų pritaikymui;
 - 6.2.4. kitai konkrečiam vėjo jėgainės projekto diegimui reikalingai įrangai įdiegti;
 - 6.3. geoterminės energijos šaltinių įdiegimo karšto vandens, šilumos energijos gamybos savo poreikiams (ne pardavimui) tinkamos išlaidos yra:
 - 6.3.1. šilumos siurblio įdiegimui;
 - 6.3.2. horizontalaus arba vertikalios kolektoriaus įdiegimui;
 - 6.3.3. šildymo, karšto vandens sistemų pritaikymui;
 - 6.3.4. kitai konkrečiam projekto diegimui reikalingai įrangai įdiegti, įskaitant akumuliacines talpas ir boilerį;
 - 6.4. katilų, naudojančių iškastinį kurą (mazutą, skalūnų alyvą, gamtines dujas, akmens anglį ar kt.) ar kitą aplinkai taršų energijos šaltinį, keitimo⁵ į biokurą naudojančius katilus pastatų šilumos sistemose, projektų tinkamos išlaidos yra:
 - 6.4.1. įranga: (katilas, dūmų valymo ir šalinimo, pelenų šalinimo įranga, padavimo į pakurą įranga, pakura, akumuliacinė talpa, boileris, ekonomizeris, katilo valdymo įranga) ir kita projekto diegimui reikalinga įranga;
 - 6.4.2. iškastinio kuro šildymo sistemos keitimui į biokuro krosneles ar židinius kartu su karšto oro skirstymo sistema, jei pastate nenaudojama kita šildymo sistema, įrengimui;
 - 6.4.3. kieto kuro katilų atskirų komponentų (degiklių ir kt.) įrengimui, kai katilas nėra keičiamas, pereinant nuo iškastinio kuro šildymo sistemos prie biokuro;
 - 6.4.4. medžiagos, montavimo ir kiti darbai (taip pat ir katilų demontavimo), susiję su 6.4.1 punkte nurodytos įrangos diegimu (dūmų kanalų ir kamino įrengimas; katilo ir jo įrangos montavimo, paleidimo ir derinimo darbai);
 - 6.4.5. kuro transportavimo įranga, statybos darbai, šilumos tinklų įrengimas ir/ar pertvarkymas, kuro sandėlio ar kitų statinių, reikalingų įrangai eksploatuoti, įrengimui (punktas taikomas didelės ir vidutinės apimties projektų atveju);
 - 6.5. šilumos ir energijos apskaitos prietaisai ir kita įranga, reikalinga šiems prietaisams įrengti.

⁵ Jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo, prieš keisdamas katilą, jis privalo senąjį atjungti nuo sistemos ir (ar) išmontuoti.

7. Finansavimo krypties, skirtos biokuro ruošos iš miško kirtimo atliekų modernizavimui, kompensuojant įrangos įsigijimą biokuro gamybai, tinkamos išlaidos yra:

- 7.1. miško kirtimo atliekų, medžių ir (ar) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai;
- 7.2. mechanizmai šakoms į rulus presuoti;
- 7.3. medienos smulkintuvai (kapoklės);
- 7.4. miško kirtimo atliekų krovimo griebtuvai;
- 7.5. smulkių medžių kirtimo žirkės;
- 7.6. savikrovės priekabos, skirtos biokuro žaliavos paruošimui ir išvežimui;
- 7.7. specialus popierius, skirtas miško kirtimo atliekų uždengimui;
- 7.8. kiti įrenginiai, skirti biokuro iš miško kirtimo atliekų ruošimui.

8. Finansavimo krypties, skirtos biokuro katilų įrengimui, pakeičiant nusidėvėjusius biokuro katilus naujais, tinkamos išlaidos yra:

8.1. nusidėvėjusių biokuro katilų įrangos keitimui nauja biokuro katilų įranga: (katilas, dūmų valymo ir šalinimo, pelenų šalinimo įranga, kuro transportavimo, padavimo į pakurą įranga, pakura, akumuliacinė talpa, boileris, ekonomizeris, katilo valdymo įranga) ir kita projekto diegimui reikalinga įranga;

8.2. medžiagos, montavimo ir kiti darbai (taip pat ir katilo demontavimo), susiję su 8.1 punkte nurodytos įrangos diegimu (šilumos tinklų pertvarkymas; katilo ir jo įrangos montavimo, paleidimo ir derinimo darbai);

8.3. šilumos ir energijos apskaitos prietaisai ir kita įranga, reikalinga šiems prietaisams įrengti.

9. Finansavimo krypties, skirtos vidaus vandenų viešojo keleivinio transporto ir infrastruktūros plėtrai, sumažinant keleivinių automobilių transporto srautus, tinkamos išlaidos yra:

- 9.1. vandens transporto įsigijimui;
- 9.2. vandens transporto atnaujinimui ar remontui;
- 9.3. prieplaukos ir krantinės akvatorijos sutvarkymui;
- 9.4. prieplaukos įrengimui ar remontui;
- 9.5. krantinės, esančios uosto ar prieplaukos teritorijoje, įrengimui ar atnaujinimui;
- 9.6. gelbėjimo ir priešgaisrinės įrangos prieplaukoje įrengimui;
- 9.7. krantinės saugiam keleivių su negalia įlaipinimui/ išlaipinimui pritaikymui.

10. Finansavimo krypčių, skirtų informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti, tinkamos išlaidos yra:

10.1. išlaidos, skirtos numatytoms veikloms finansuoti, pavyzdžiui, honorarai pranešėjams, ekspertams, jų socialinio draudimo įmokos; darbo užmokesčio išlaidos, susijusios su projekto veiklų įgyvendinimu, ir su darbo užmokesčiu susijusios išlaidos; atitinkančių rinkos kainas paslaugų (ekspertų, pranešėjų paslaugų, renginių organizavimo, maitinimo, transporto, įrangos renginiams nuomos ir panašiai) pirkimo išlaidos, įrangos įsigijimo, jeigu tai yra projekto sudedamoji dalis, išlaidos; darbų atlikimo (rangos) išlaidos, jeigu tai yra projekto sudedamoji dalis; su projekto viešinimu (straipsniai, plakatai, lankstinukai ir panašiai) susijusios išlaidos ir kitos;

10.2. administravimo išlaidos: projekto vadovo, koordinatoriaus, atsakingo už finansus, ir panašus faktinis darbo užmokesčio, jų socialinio draudimo įmokos ir kitos su darbo užmokesčiu susijusios išlaidos, jeigu jos apskaičiuotos ir išmokėtos už faktinį darbo vykdant projektą laiką. Darbo užmokesčio išlaidas rekomenduojama skaičiuoti nuo išdirbto laiko (darbuotojo darbo vykdant projektą laikas valandomis nuo bendro darbuotojo darbo laiko). Projekto administravimo išlaidos negali viršyti 10 procentų institucijos finansuojamos projekto dalies vertės.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-379](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04914

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-836](#), 2013-11-12, Žin., 2013, Nr. 120-6089 (2013-11-23), i. k. 113301MISAK00D1-836

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. D1-493 "Dėl Tinkamų projektų išlaidų kategorijų pagal klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptis patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-379](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04914

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. D1-493 „Dėl Tinkamų projektų išlaidų kategorijų pagal Klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptis patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-978](#), 2014-12-03, paskelbta TAR 2014-12-04, i. k. 2014-18992

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. D1-493 „Dėl Tinkamų projektų išlaidų kategorijų pagal klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptis patvirtinimo“ pakeitimo